

Največji slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah -
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States.
Issued every day except Sunday
and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 69. — ŠTEV. 69.

NEW YORK, SATURDAY, MARCH 23, 1918. — SOBOTA, 23. MARCA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Nemci prihajajo.

NEMCE VSAK ČAS PRIČAKUJEJO V PETROGRADU. — ZAVEZNKI IMAJO PRILIKO, DA SI ZOPET PRIDOBIVJO RUSIJO. — SKUPNA INTERVENCIJA BI PREGNALA NEZAUPANJE, KATEREGA JE POVZROČILA JAPONSKA. — PRIČETI JE TREBA TAKOJ. — NAJDEJO SE ŠE DRUGE SILE KOT SO BOLJŠEVIKI, DA BI BILE PRIPRAVLJENE BOJEVATI SE Z NEMCI.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 23, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Petrograd, 22. marca. — Nemci bodo tukaj tekom dveh ali treh dni. Ne vemo, kak bo njihov prihod. Mogli bi biti tudi v centralni Afriki, ravno toliko bi vedeli o načrtih in dogodljajih zunanjega sveta.

Poroča se pa, da bo tu nastanjena nemška kontrolna komisija. Kako nalogi in oblast bo imela ta komisija, v kakem razmerju bo stala z notranjo administracijo, se mora še počakati. Sodeč po tem, da so glavni boljševiški voditelji s svojimi uradi odpotovali iz Petrograda in da se je sovjetovala oblast v mestu skrila na zelo provinjalnem obseg, bodo Nemci našli zelo lepo polje za svoje delo.

Nekateri ima utis, kot da je mesto zapuščeno in pasivno ter čaka na mogočnega gosta.

Nemci bodo mogoče, ali pa tudi ne bodo prišli z vojaško eskorto, morebiti pa se že pripravljajo na sprejem. Na vsak način pa bo njihova navzočnost mnogo in vidno izpremenila notranji položaj.

Za zaveznike je nemško gospodstvo v Rusiji v tem trenutku zelo velikega pomena v vojaški situaciji. — S svojo kontrolo Baltiškega in Črnega morja so Nemci dosegli velike materialne uspehe.

Rusija je za sedaj — pasivna. Njena fizična moč je uničena. Edina vlada v deželi je lakomno tiranstvo, ki ni pokazalo še nikake gradilne zmožnosti in ki je imelo edini uspeh v tem, da je vrglo ob tla vse politične pridobitve in civilizacijo ruske države.

Ta vlada pa obljubuje nove in večje oblike civilizacije. Kakor daleč pa moremo videti, ne vidimo o tem nikakih znamenij. Vidimo samo — polom stare Rusije. Pojedelstvo, trgovina in industrija počivajo. Poglaviti viši materialnih zalog so v rokah — tujevi.

V zgodovinski perspektivi se bo morebiti pokazalo, da je to razdejanje bilo potrebno v evoluciji nove Rusije iz stare. Toda to ni poglavljana točka. Najvažnejše je, da je Nemčija, s katero smo v vojni, dobila velike dosegljive priložnosti in ako te ostanejo v nemških rokah, se bo vojna končala z — našim porazom in porazom principov, za katere se borimo, pa naj drugje dosežemo še tako veči materjalne uspehe.

Manj kot kdaj smemo sedaj ignorirati Rusijo. Zdaj, na ta ali oni način moramo vstaviti nemško prodiranje v Rusijo in sicer zaradi Rusije, zaradi nas samih in zaradi svetovnega miru.

Kakor rečeno, ne vemo ničesar o zunanjem svetu, kaj misli in namerava. Položaj sodimo samo iz stališča notranjega položaja Rusije. To je velika država, kateri so omamili in odvzeli normalne organe.

Ko je bila potisnjena v ta položaj, je prišla pod gospodstvo svojega največjega sovražnika. Pokazala je veliko slabost. Padla je v žalostno demoralizacijo. Toda ima posebne moči in sile, da se odobje.

V interesu človeštva, v interesu vseh narodov, ki so zvezani proti Nemčiji, je da — Rusija oživi. Neobhodno potrebno je, da zaveznički pomagajo Rusiji ob sedanjem vojnem položaju, in dati se mora Rusiji taka pomoč, da se vzbude narodne sile Rusije.

Ako so zaveznički nameravali intervencijo z japonsko osvojitvijo Sibirije so s tem zadeli na veliko obsojanje že zaradi preteklih odnosov med Rusijo in Japonsko. Japonska kot zaveznička še ni izbrisala spominov na tekmo in borbo.

Nameravana japonska intervencija kot čist vojaški cilj je nosila preveč jasno podobnost z nemško agresivnostjo od zapada in nastal je utis, kot da bo Rusija postala žrtev mednarodnega imperjalizma.

Japoneci in Rusi so si tujevi, kajti nimajo duševnega sorodstva, kaker pa obstaja med Rusi in zapadnimi zavezničkimi ter Ameriko. Zagotavljanja in govorji zapadnih državnikov niso odstranili obsojanja; toda to še ne pomeni, da Rusi v sedanjem času v principu nasprotujejo zaveznički intervenciji.

Ravno nasprotno: do gotove meje bi to intervencijo z veseljem pozdravili. Vsi inteligentni Rusi priznavajo, da se narod brez tuje pomoči ne more postaviti na noge. Dokler zaveznička intervencija ne pomeni zavezničkega gospodstva: stalne okupacije in končnega poniranja, bo intervencija našla vesel odmev v Rusiji.

V Rusiji je še vedno velika zmožnost za odpor, toda mora se organizirati. Boljševiki govorijo o organiziranem odporu proti Nemcem in celo Lenin zdaj gleda na rast zdravega narodnega čuta med kmeti. Vendar pa se dvojni o boljševiški zmožnosti za vojaško organizacijo.

Gotovo bodo morali izpremeniti mnogo svojih sedajnih metod, aka hočejo organizirati učinkovito armado.

TEŽKA ANGLEŠKA ARTILERIJA NA ZAPADNI FONTI.

Nemški državni zbor.

NEMŠKI DRŽAVNI ZBOR ODOBRAVA NEMŠKO AGRESIVNOST. — OBSOJA AGITACIJO DA BI SE ALANDSKO OTOČJE OPUSTILO. — ODOBRI MIROVNO POGODEO Z RUSIJO. — 15 MILJARD VOJNEGA POSOJILA. — SVARILO PRED ŠVEDSKIM NEZAUPNJEM. — NASILJE PRI LETIH.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 23, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemska, 22. marca. — Glavni odbor nemškega državnega zborja je z 12. glasovi proti agitaciji neodvisnih socialistov, da bi se izpraznilo Alandsko otočje in da se bi interveniral v Finski s posiljanjem vojaštva in orožja. Po dolgi debati je odbor odobril mirovno in trgovsko pogodbo z Rusijo.

Sprejeta je bila resolucija, ki pozivlja vlado, da dobi jamstvo za nemške finančne zahteve.

Pri zadnjem branju v državnem zboru je bil predložen vojni kredit v znesku 15 miljard mark in je bil slednji sprejet. Neodvisni socialisti so bili proti posojilu.

Socialistični poslanec manjšine Edvard Bernstein je pojasnil opozicijo svoje stranke ter je rekel, da nasprotuje zaradi tega, ker mir z Rusijo ni primesel prijateljskega razmerja s to državo. Rekel je, da je nemška politika napram Poljski, Belgiji in Rumunski v nasprotju s principom samodoločevanja.

Kodan, Dansko, 22. marca. — V državnem zboru je poslanec Hansen včeraj rekel:

"Kot zagovornik principa pravice do svobodnega delovanja, želim govoriti v prilog prebivalcev Alandskega otočja. Ti želijo, da bi se pri tem uvaževali tudi na teh otokih in 95 odstotkov njih si želi zvezre s Švedsko, aka ne zdaj, pa gotovo o prilik prihodnjih mirovnih pogajanj. Besides in Karlin želite zvezre s Finsko.

Upam, da bo Nemčija v sporazu z Švedsko in Finsko vstrejala tem željam. Kuehlmannova razloga pravice do svobodnega delovanja na mirovni konferenci v Brest-Litovsku bi se moral dejansko uveljaviti na Alandskih otočkih. Ves skandinavski sever bo sledil na stališče, na katero se bo postavila Nemčija glede teh otočkov, kar bo v dokaz odkrito rešiti.

Vladni komisar Simons je priznal, da je ozemlje vzhodno od začrtane meje še vedno dvomljivo. Nek drug vladni komisar je priznal, da meja, ki je bila določena v mirovni pogodbi, ne more postati dejstvo. Rekel je, da Kurlandija ne more obstajati in da bo utoda Rige še vedno dvomljiva. Iz letškega stališča tudi ni mogoče obdržati določene meje, kajti Leti ne morajo biti ločeni.

Na vprašanje konservativnega poslanca Carmela, ki je ostre napadal vladu zaradi odstotnosti nemških funkcionarjev, ki so izven Nemčije, kjer bi bili pa najbolj potrebni, se je izvedelo, da se na haja pri administraciji Poljske od 8 do 10 tisoč nemških uradnikov."

Ruski položaj odkriva novo priložnost ne samo Rusiji, temveč vsem zaveznikom. Treba je takojšnjega dela, da imamo lahko korist od teh priložnosti, in ako to postopanje zavzame obliko skupnega zavezničkega delovanja, potem bodo vsi patriotski Rusi z veseljem pomagati.

Toda vsak korak se mora napraviti v imenu — osvojenja Rusije.

Nemška ofenziva v Franciji.

NEMŠKE ČETE STRAHOVITO NAPADAJO. — NEKO BERLINSKO POROČILO PRAVI, DA SO VJELI 16,000 ANGLEŠKIH VOJAKOV TER ZAPLENILI 200 TOPOV. — ANGLEŽI SO ZAVZELI NAZAJ NEKAJ POZICIJ, KATERE SO BILI IZGUBILI OB PREVEM NAPADU. — ANGLEŽI IMAO PRECEJSNJE IZGUBE.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 23, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 22. marca. — Nemci nadaljujejo danes s svojim suršnim napadom proti angleški fronti v Franciji. Napad se vrši s ponovljeno močjo. Nemške čete so imle še nekaj uspehov.

Feldmaršal Haig je brzovabil nocoj, da so bile njegove pozicije na petdeset milj dolgi fronti na par mestih omanjane ter da se vroči boj nadaljuje.

Poročilo pravi nadalje, da so imeli Angleži precej izgube, da pa te izgube nikakor niso v razmerju z vročo bitko. Sovražnik ima zelo velike izgube. Svoje napredovanje izvršuje z velikimi žrtvami.

Poveljnik pravi, da so angleške čete silno pogumne.

Neko nemško oficijelno poročilo naznana nadalje, da so Hindenburgove čete na zapadu vjele 16,000 angleških vojakov ter zaplenile 200 topov. Poročilo tudi omenja, da so Nemci vdrli v angleške zakope "nekje" na 50 milj dolgi fronti.

Kdor natančno opazuje zemljevid, spozna, da so Nemci prodriči angleško črto severno od Bapaume-Cambrai že leznice in sicer v globino dveh in pol milje.

Zaveznički pravijo, da je bila prva dan zmaga na njihovi strani in sicer vsled tega, ker Nemci niso na nobeni točki dosegli svojega cilja, kljub temu, da imajo na razpolago 40 infanterijskih divizij (400,000 mož) ter imajo na njimi koncentriranih toliko topov kot jih še niso imeli v tej vojni.

Razen tega so tudi angleški topovi, strojne puške in navadne puške popolnoma uničile nekaj nemških oddelkov.

V svojem jutranjem poročilu pravi feldmaršal Haig, da so nudile nemške napadalne čete izboren cilj težki angleški arterijeri.

London, 22. marca. — Vojni urad je izdal danes zjutraj sledče oficijelno poročilo glede operacij, ki so se vršile včeraj zvečer na zapadni fronti in glede položaja, ki je vladal danes zjutraj:

— Boji so se nadaljevali pozno zvečer na celi fronti med rekama Ois in Sense. Naše čete niso na nobeni točki dosegli svojega cilja, kljub temu, da imajo na razpolago 40 infanterijskih divizij (400,000 mož) ter imajo na njimi koncentriranih toliko topov kot jih še niso imeli v tej vojni.

Borbi se nadaljevali pozno zvečer na celi fronti med rekama Ois in Sense. Naše čete niso na nobeni točki dosegli svojega cilja, kljub temu, da imajo na razpolago 40 infanterijskih divizij (400,000 mož) ter imajo na njimi koncentriranih toliko topov kot jih še niso imeli v tej vojni.

Danes zjutraj ni bilo nobenega velikega napada, toda vsakdo ve, da se bodo vroči boji nadaljevali.

Berlin, 22. marca. — Nemški glavni stan je razposlal nocoj zvečer sledče uradno poročilo:

— Včerajšnji uspehi med Arras in La Ferre so se razširili v nadaljevanje naših napadov.

Kolikor se je dozdaj dognalo, smo vjele 16,000 vojakov ter zaplenili 200 topov. Artillerijski dvoboj pred Verdunom se nadaljuje.

Z drugih vojnih pozorišč se ne poroča ničesar novega. Neko prejšnje oficijelno poročilo naznana:

— Med ozemljem jugovzhodno od Arrasa in La Ferre smo napadali angleške pozicije. Po mogočem artillerijskem obstrelovjanju in uspešnem metanju min je naša artillerija napadla sovražniške pozicije ter povsod zavzela prvo sovražniško črto.

Med La Fere in Soissons, na obeh straneh Reimsa in v Kampanji narašča moč artillerijskih dvobojev. Napadali so oddelki s priveli seboj z raznih sektorjev fronte velike jetnikov.

Mesto Ostende smo obstrelovjali z morske strani.

V belgijski in francoski Flandriji se vroči artillerijski dvoboj nadaljujejo. Posebni oddelki so večkrat vdrli v sovražniške zakope.

Naša artillerija nadaljuje z uničevanjem sovražniških infanterijskih pozicij in baterij pred Verdunom. Tudi na lotarski fronti narašča moč artillerijske akcije.

London, 22. marca. — "Exchange Telegraph" je dobil iz Kodanja poročilo, da so odšli na zapadno fronto cesar Viljem, feldmaršal Hindenburg in general von Ludendorff nadzorovat nemške napade.

Berlinka "Taegliche Rundschau" pravi soglasno z kodansko brzovajkovo "Exchange Telegraph-u", da je nemški narod sprejel z velikim zadovoljstvom poročilo o novi nemški ofenzivi na zapadni fronti ter da se za vse dogodke zelo zanima.

Casopis pravi nadalje:

— Danes se je začel boj med Anglijo in Nemčijo. Ta boj bo odločeval o vojni, določil bo naše stališče v svetu in pokazal, če bodo zamogli Anglosasi še nadalje vsiljevati svojo voljo celemu svetu.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKNER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and address of above officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.In Canada..... \$8.50 Za celo leto na mesto New York \$5.00
Na pol leta 2.00 Za pol leta na mesto New York 2.00
Na leta 1.00 Za leta na mesto New York 1.00
Na leta 1.00 Za inosmestno za celo leto..... 6.00

"GLAS NARODA" imaja vsak dan izvzemni nedelj in praznikov.

"G L A S N A R O D A".

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays

Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisni brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagovati poslušati po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi preplaže številko nasnani, da hitreje najdemo naročnika.

Dopisno in poštovanje naredite ta naslov:

"G L A S N A R O D A"

New York City

Telefon: 2876 Cortlandt.

Stroški sedanje svetovne vojne.

000

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 23, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Vojna ni bila nikdar na prosti listini.

Postajala pa je nasprotno vedno bolj in bolj draga dokler ni videti, da so stroški za živila stalni v primeri z rastočimi stroški — vojn.

Pacificisti in nasprotinci vojne iz prepričanja naj se potolažijo, da bo vsprico sedanjih izdatkov stala vojna kmalu toliko da si noben narod ne bo mogel privočiti te zabave. Nastati mora ali — večen mir ali pa mora kdo najti pot, kako se bo v bodoče borilo po sistemu Hooverja ter zbitno velikansko težo sedanjih stroškov.

Vzemimo primer:

Tekom 120 let pred sedanjem vojno je bilo par ducatov velikih konfliktov v Evropi in takoj — med njimi napoleonske vojne ter naša državljanska vojna.

Skupni vojni izdatki v dolarjih in centih pa so znali približno nekaj nad — 26,123 milijonov dolarjev.

Če razbijemo to dobo v dva dela, vidimo, da pride več kot osem trinajst na drugo polovico tega časovnega odseka. — Kot vidite, so se stroški vojne stalno večali.

26 tisoč milijonov in še nekaj čez je precej lepa sreča. Izgleda pa kot kako priglaševanje Ircev na nemški piknik v primeri z vojnimi stroški, katere imamo zaznamovati sedaj.

Javni informacijski urad je cenil, da bo znašal naš vojni račun prvega leta nad dvanaest tisoč milijonov dolarjev, pri čemur ni vštet denar, ki smo ga posodili zavznikom. Z drugimi besedami: Združene države so same izdale skoro polovico svote v enem letu, ki jo je izdal ves svet za vojno med 1793 in 1913.

Pri vsem tem pa smo še majhni v primeri z evropskimi državami.

Prva tri leta te vojne so stala zavezničke in Nemci skoro — devetdeset tisoč milijonov dolarjev, ali več kot trikrat toliko kot vse prejšnje vojne sveta v zadnjih 120 letih. Če si ne marate mučiti možganov s tako velikimi številkami, vam postrežemo z manjšimi, namreč dnevni mi skupnimi stroški, ki znašajo pri zavezničkih in Nemcih skupaj — \$116,700,000.

V nasprotju proti temu so bile cene naših prejšnjih vojn tako ekonomski kot če bi prebili konec tedna pri svojih stariših.

Naša vojna leta 1812 je trajala skoraj tri leta. Ko je prišel račun, je moral plačati stric Sam le majhno svoto: nekaj nad sto devetnajst milijonov dolarjev. Za tri leta vojne je plačal le malo več kot plača sedaj Evropa — en dan!

Vojevanje v onem času je bila tako cenena zabava, da si jo je lahko vsak privočil!

Stroški pa so od onega časa naprej vedno bolj rasi. Ko je prišla naša vojna z Mehiko leta 1845, ki je trajala dve leti, nas je stala nekaj 173 milijonov dolarjev. S temi denarnimi sredstvi bi sedanje vojno ladiko vojevali približno — dva dni!

Najbolj konservativna cenitev se glasi, da je stala državljanska vojna nekako tri tisoč in dvainsedemdeset milijonov dolarjev.

Končno smo dospeli v razred — tisočev milijonov. Kljub temu pa so nas štiri leta krutega boja stala le trećino tega, kar nas stane sedanje vojna že v prvem letu.

Španska vojna je bila le stranski boj, kojega dejansko vojevanje se je omejevalo na par mesecov, katerim so sledili guerrilla boji na Filipinih. Kljub temu pa nas je stala ta vojna skoraj dva tisoč milijonov dolarjev.

Zadnja resnično velika vojna v Evropi je bila francosko-nemška vojna leta 1870-71. Nemčija je stala ta vojna nekaj nad 954 milijonov dolarjev, dočim je znašal račun Francije 1,500 milijonov dolarjev.

Resničnih stroškov vojne pa ni ceniti ali merititi po dolarjih, temveč po človeškin življenjih. Tudi v tem ogiru pa je cena z veliko odločnostjo rasla, kar je povsem naravno in umljivo, kajti povečane stroške povzročajo izdatki za vedno bolj komplikirano in dragu morilno — orodje.

Ko so si mogli vojniki kupiti meč za dva dolarja ter lok in puščice za isto ceno, so bili stroški oboroženja — majhni. Maloštevilne so bile tudi smrti. Čim boljše pa je bilo orožje, tem večji je bil seznam mrtvih.

V naši mehiški vojni, v kateri se rabili črni smodnik

ter primitivno puško, so znašale skupne izgube na življenjih komaj 10,000 mož. V to število so bili vsteti tisoči, ki so umrli v bolnicah, kajti v onem času so bile bolnice na fronti malo boljše kot postaje za kužne bolezni.

V državljanski vojni, ko je bilo orožje malo manj stoversko, a še vedno več ali manj primitivno, so znašale skupne izgube v štirih letih 349,944, v kolikor se je moglo ugotoviti to potom vladnih cenitev.

Iz tega števila je bilo 199,720 slučajev smrti, povzročene vsled bolezni, ne vsled ran.

S tako sijajno zdravniško in kirurgično izurjenostjo kot je v rabi dandanes na fronti, bi se oni velikanski seznam slučajev skrčil na skoro nič, kajti bolezni, katere so smatrali takrat za usodepolne in neozdravljive, zdravijo sedaj hitre in na lahek način. Isto velja tudi glede ran, katere so smatrali za neozdravljive.

Skupne izgube na življenjih v šapnski vojni so znašale nekako 20,000. Tudi v tem slučaju so bolezni in neprimerne razmere v bolnicah povzročile sorazmerno največ smrtnih slučajev.

Tekom 120 let pred letom 1914 so znašali smrtni slučaji po celem svetu v dejanski vojaški službi nekaj nad pet milijonov in pol ljudi.

Soglasno z ugotovilom, katero je bilo objavljeno v preteklem oktobru v nemškem državnem zboru so izgubili Nemci v prvih treh letih te vojne 1,500,000 mrtvih; tri do štiri milijone je bilo ranjenih. Od teh ranjenih jih je 2,500,000 pohabljeno ali za vedno nesposobnih za nadaljnjo službo.

Tako je v treh kratkih letih ena sama dežela izgubila več kot tretino mrtvih kot jih je izgubil ves vojaški svet tekom zadnjih 120 let.

Ne, vojna ni še na prosti listini.

Tako draga je kot vsaka važnejša kirurgična operacija. V slučaju zaveznikov pa je potreba v svrhu dosege trajnega ozdravljenja radikalne operacije od raka, ki je znan pod imenom — nemški militarizem.

000

Dopisi

000

Stoyestown, Pa.

Zopet smo imeli čast čitati dopis v dne 15. t. m. v listu Glas Naroda, poslan od "slavnih" newyorske kuharice. Misliha si je: "Moran male dregniti v pečljarsko zaledo, da nekolič očivi."

Dragi rojaki pečljari, kaj porečete na njen dopis? Začela je pri Adamu in Evi in ko bi mogla zvrnil vso krv na dolžnega Adama, bi storila to z velikim veseljem in pri tem bi se gotovo zredila do 20 fantov v 24. urah.

Jaz si nisem še nikoli želel biti sam na svetu ter modernizirati svet po mojem vzoru in vsem, da tudi nobeden pečlar še kaj takega v mislih ni imel.

To je neodpušljiva žalitev do nos "slavnih" pečljarjev od newyorskih kuharic.

V neki vasi na Notranjskem sta dva brata okopavala krompir, pogovarjala sta se in modrovala o "solzni dolini".

Andrej je rekel Francetu:

"Veš, France, kaj bi si jaz želil?"

"Kaj?" ga vpraša France.

"Da bi bila sama na svetu, Sivnica (hriv) kruh, Javornik sir, Goričica Šunka, Cirkniškozero vino in Tršča viržinka, potem pa vsak lepo ženo. Kaj ne, erate, to bi bilo veselje!"

"Prokleti novere!" zarohni France nad bratom. "Kaj bi pa ti počel z ženo; grd si kakor kočevski greh, neumen kakor tele!"

No, videj, cenjeni čitatelji Glas Naroda, nevoščljivost med bračoma ter prepričljivost.

Čas je, da nehamo s prepričljivim drezanjem eden v drugega, posebno sedaj v postnem času — v času pokore.

Po Veliki noči pa mi usmiljenja vredni pečljari poskušajo dati kuhalnici slovo. Posljemo enega izmed nas na potovanje ter naj nam pripreje zadostno število krasnih nevest. Potem bomo pa rekli newyorskemu kuharicu, da naj gre v "samostan".

Gospod Pisker.

Carnegie, Pa.

Naša mala naselbina sestoji iz štirih družin in dveh pečljarov. Kar se tiče pečljarov, moram reči, da kako dobri napredujeta; eden ima svoj lastni dom.

Sedaj pa preskočim iz Carnegie na Burdine, Pa., kjer se je vrnil veliki shod za jugoslovansko republikansko združenje. Zborovanja se je vdeležilo mnogo Slovenscev iz različnih slovenskih naselij in tudi nekaj troskova.

Zapelo je nekaj mihičnih pesmi, med temi tudi slovensko himno. Tudi burdinska godba je lepo igrala. Škoda, da je bila nedekatna, da se nismo sneli malo zasukati.

Dva govornika sta imela govor v Washingtonu, D. C., nazajnega, da se bo vrnilo dne 29. marca prvič in dne 5. aprila drugič zrebanje brezplačne zemlje v državi Colorado.

Zemlja, ki se bo razdelila potom zrebanja brezplačno prebilavstvu, obsegata skupno 12,000 akrov in leži deloma v Grand Junction, deloma pa v Montrose, Colorado. Vsi, kateri se hočejo

vojna. Kdor je slišal njega govoriti, se mora strinjati s slovenskim republikanskim združenjem. Marški pravi, da iz tega ne bo nič; upanje pa moremo le imeti in če res ne bomo nič dosegli, bonu pa vsaj imeli zavest, da smo storili svojo dolžnost.

Slovenec, zdravimo se v tem veljavnem trenutku, pustimo vse stranke na miru in delujmo skupno za en cilj: osvobajenje našega naroda izpod tujega jarja!

H koncu tega dopisa postavljam newyorskemu kuharicu našemu pečljaru, za vrgzel kot najbolj napred med pečljarji. Ako bo katerga dobila, bo korakala naravnost v svoj lastni dom. Pozdrav vsem zavednim Slovenecem in Slovenskam.

John Martinčič.

Standardville, Utah.

Ker je več rojakov po Združenih državah, ki jim je ta naselbina znana, zato jih ne smislim, da bi morda katerega zanimalo, kako se je kaj tukaj imalo.

Zimo imamo zelo udobjno, ko bi bil ves smeg naenkrat padel, bi ga ne bič ce začelj. Dela se pa po štiri dni na teden, takrat se pa prav dobro zaslubi. Imamo tudi dve podprtne društva, ki sta v prav dobrem stanju. Slovenskih družin je tukaj pet in precejšnje število samskih pečljarov, ki se med seboj prav dobro razumejo in so navidez s svojim stanom prav zadovoljni. Ker se pa v dopisu ne sime napadati, ako hoče dopsnik, da dopis pride v javnost, zato pa jaz tukajšnjim pečljarjem le čestitam, akoravno dvojni, da bi bili v sreu tako zadovoljni, kakor po zunanje kažejo.

Pri mladih vdov na farmi bližu Helperja je dobil prednost tukajšnjem najstarejšem pečljarem po imenu Martir Škrinjar; svatba se je vršila dne 3. februarja. V veliko zavedenje vsem tukajšnjim pečljarjem pa je dobro pozdravljeno.

Pri mladih vdov na farmi bližu Helperja je dobil prednost tukajšnjem najstarejšem pečljarem po imenu Martir Škrinjar; svatba se je vršila dne 3. februarja. V veliko zavedenje vsem tukajšnjim pečljarjem pa je dobro pozdravljeno.

Pri mladih vdov na farmi bližu Helperja je dobil prednost tukajšnjem najstarejšem pečljarem po imenu Martir Škrinjar; svatba se je vršila dne 3. februarja. V veliko zavedenje vsem tukajšnjim pečljarjem pa je dobro pozdravljeno.

Andora, Italija.

Velecenjeni gospod!

Vljudno vas prosim, da bi priobčili v Vašem cenjenem listu sledeči oglas:

Jaz Janez Potočnik, sedaj vojni ujetnik v Italiji, isčem svojega strica Antonia Potočnika iz Plešivec pri Višnji gori na Kranjskem. Prosim ga, da se mi oglaši. Če pa sam ne bere, prosim cenjenje rojake, da ga opozore na ta oglas. Tudi druge prijatelje in znanke prosim, da mi kaj pisejo.

Johann Potokar. Reparto prigoniči di guerra Finalmarina, 6 Gruppo Distaccamenti.

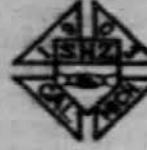
Andora, Italia. Prov. Genova.

POZOR: SLOVENCI!

Slovenska-Hrvatska Zveza

v Združenih Državah Ameriških in Canadi.

Ustanovljena 1. januarja 1903 v Calumet, Michigan.

Inkorporirana 11. junija 1906 v državi Mich.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK GREGORICH, Box 29, Dodgeville, Mich.
Podpredsednik: GEORGE KOTZEE, 115 Grant Avenue, Eveleth, Minn.
Prvi tajnik: ANTON GESHEL, Borgo Block, Calumet, Mich.
Zapisnikar: MATILIAZ OZANICH, Seventh Street, Calumet, Mich.
Blagajnik: VINCENT ARBANAS, First National Bank, Calumet, Mich.

NADZORNKI ODBOR:

I. nadzornik: ANTON GERZIN, Eveleth, Minn.
II. nadzornik: JOHN B. MALNAR, Calumet, Mich.
III. nadzornik: PAUL SHALTZ, 209 Seventh St., Calumet, Mich.

POROTNI ODBOR:

I. porotnik: MATH. ZGONC, Box 423 Ely, Minn.
II. porotnik: VILJEM MIHELČIĆ, Calumet, Mich.
III. porotnik: FRANK LEVSTIK, Box 103, Aurora, Minn.

POMOZNI ODBOR:

JOHN KAMBICH, 417 Oseola St., Laurium Mich.
LUKAS STEFANEK, Calumet, Mich.
MARKO JOTICH, Calumet, Mich.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
DR. JOHN S. STEFANEZ, 208½ First Avenue, Milwaukee, Wis.

ODVETNIK:

ANTHONY LUCAS, Calumet, Mich.

Opozba:—Vsa dopisovanja, kakor tudi spremembe članov in članice naj se pošiljajo na glavnega tajnika: Anton Geshel, Slovene Croatian Union, Borgo Block, 5th St., Calumet, Mich.

Denarne pošiljalje naj se pošiljajo na blagajnika: Vincent Arbanas First National Bank, Calumet, Mich.

Prošnje za novo pristopila člane in članice naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika: John S. Stefanek, 208½ First Ave., Milwaukee, Wis.

Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora:

Math. Zgong, Box 423, Ely, Minn.

Uradno glasilo: GLAS NARODA.

Darovana.

ZGODOVINSKA POVEST IZ DOBE SLOVAN. APOSTOLOV SV. CIRILA IN METODA.

Ceski napisal Alojzij Dostál.

(Nadaljevanje.)

Metodov ječar je govoril čisto nemščino, akoravno je bila v samostanu latinsčina bolj običajna. Slovanskemu apostolu na ljubo je maredil izjemno v strogih samostanskih predpisih.

"Preganjam dolgi čas, kakor moram. Navajen sem dela in takoj sedim v nedelavnosti. Večasih me enolično delo utrditi in potem se tolčati z molitvijo ali pa s spomini."

"Privo bi ti sam priporočel." "Molitev seveda povzdignejo duha k Bogu, ali pri mladih, močnih in zdravih ljudeh se mora družiti z delom."

Škof je poslednjo besedo posebno poudaril.

Predstojnik naradi kisel obran ter pomolči za hip. Obiskal je svojega jetnika le takrat, kadar mu je imel kaj posebnega sporočila. Zadnjie je prinesel Metodu dopis solnograškega nadškofa in danes je prišel po odgovor. A Metod mu pove odločno:

"Mene so sodili papeži v Rimu, izpovedal sem svoj nauk pred svetim korist svoji škofiji časti, priklopil z našo pomočjo zemljo, ki si jo izpreobrnili in kolikor je že bo, sohnograški nadškofi ubogaj in pusti slovanske obrede, zaprli. Morda edino to, ker sem bil imenovan za škofa moravskega, panonskega, nadškofa slovanskega? Ti kraji niso nikdar spadal k nemški nadškofiji, papež pa ima pravico škofoje omejevati, kar mu je ljubo."

"Ssem narediti luč?" "Kakor želiš, danes je ne bom več potreboval."

V peti zaplpaol ogenj in razsvetil celico z rdečim žarom. Pater predstojnik, mož v najlepših letih, s snehločinom obrazom in poniznim glasom, sede Metodu nasproti.

"Kako se posutiš?" "Kakor oreč, ki so mu zvezali krila ter ga prikovali za noge."

"Bodi vendar panetem, brat predstojnik, mož v najlepših letih, s snehločinom obrazom in poniznim glasom, sede Metodu nasproti.

"Ali je zopet tak, kakor prej? Potem se zastonji trudiš, jaz ne morem ravnavati drugače, vest mi je, da bi vam — govorim odkrito, brez ovinkov — prodal moravsko deželo, prodal blagor slovanskih narodov, katerih zvesti sin sem tudi jaz! Bog me obvarjuje!"

"Pogoji so tako preprosti; le besedico 'da' reci, podpiši, pa je skoraj nečesa." "Nisam pravice odločevati, nameno mene je govoril že nekdo je moje telo, mučite ga, ali nikdar drugi. Bilo bi to proti volji Petronija, ne pregovorite, da bi ravnavega nadškofa. Moravska, Panonska proti volji papeža, ki hoče, da ima množiče v redu."

"Nisam pravice odločevati, nameno mene je govoril že nekdo je moje telo, mučite ga, ali nikdar drugi. Bilo bi to proti volji Petronija, ne pregovorite, da bi ravnavega nadškofa. Moravska, Panonska proti volji papeža, ki hoče, da ima množiče v redu."

"Tu so moje roke, vkoravjate jih, ta

RAČUN MED DRUŠTVI IN SLOVENSKO HRVATSKO ZVEZO ZA MESEC FEBRUAR 1918.

RAČUN MED DRUŠTVI IN SLOVENSKO HRVATSKO ZVEZO ZA MESEC FEBRUAR 1918.				
VPLAČALI	PREJELI			
Ime društva	Svetra	Ime prijematelja	Svetra	Izplačilo za
Društvo sv. Jozef, Stev. 1	\$ 240.00	John Plantz	\$ 10.00	Bolniška podpora.
		Joseph Vidmar	47.00	Bolniška podpora.
		Joseph Turk	16.00	Bolniška podpora.
		George Strucelj	22.00	Bolniška podpora.
		Peter Majhar	37.00	Bolniška podpora.
		Frank Zalac	11.00	Bolniška podpora.
		George Matesh	66.00	Bolniška podpora.
		Peter Pasich	14.00	Bolniška podpora.
		John Skurja	26.00	Bolniška podpora.
		John Kestna	24.00	Bolniška podpora.
		John Weiss	20.00	Bolniška podpora.
		Math. Čebanek	14.00	Bolniška podpora.
		Marija Rozman	29.00	Bolniška podpora.
Društvo sv. Frančiška, Stev. 5	53.31	Sherman & Reed	100.00	Pogreb Str. M. Korenič
Društvo sv. Nikole, Stev. 6	82.78	Math. Miletich	40.00	Bolniška podpora.
		Mane Stanich	18.00	Bolniška podpora.
Društvo sv. Lovrenca, Stev. 7	263.79	Math. Zgomec	1.00	Revisija.
		Dr. sv. Lawrence	1.00	Pristopnilna.
		Frank Pucelj	13.00	Bolniška podpora.
Društvo sv. Ivana, Stev. 8	176.36	Margaret Brozovich	500.00	Smrtinja A. Brozovich.
		John Cvetič	16.00	Bolniška podpora.
		Math. Rozman	35.00	Bolniška podpora.
		Frank Stimac	18.00	Bolniška podpora.
		Paul Verbanec	13.00	Bolniška podpora.
		John Glčak	51.00	Bolniška podpora.
		Ama Stanica	100.00	Smrtinja Math. Stanica.
		Peter Štefey	13.00	Bolniška podpora.
		John Frankovich	41.00	Bolniška podpora.
		Jakob Mihelčić	2.00	Revisija.
Društvo sv. Roka, Stev. 9	378.12	Društvo sv. Roka	2.00	Pristopnilna.
		Martin Blif	21.00	Bolniška podpora.
		Jakob Mihelčić	4.00	Bolniška podpora.
		Frank R. Bolf	13.00	Bolniška podpora.
		Steve Jakovac	38.00	Bolniška podpora.
		Martin T. Chopp	33.00	Bolniška podpora.
		Anton Stimac	28.00	Bolniška podpora.
		Izidor Grgurich	2.00	Bolniška podpora.
		John Rapinač	24.00	Bolniška podpora.
		Anton Mihelčić	29.00	Bolniška podpora.
		Joseph P. Chopp	8.00	Bolniška podpora.
		Martin T. Chopp	50.00	Odškodninska podpora.
		Jelena Chopp	20.00	Bolniška podpora.
Društvo sv. Anna, Stev. 10	96.89	Anna Gašparovich	23.00	Bolniška podpora.
		Anna Bačar	17.34	Bolniška podpora.
		Katarina Rabich	18.00	Bolniška podpora.
		Lucija Shultz	1.00	Revisija.
Društvo sv. Anna, Stev. 11	113.96	Dr. sv. Anna	1.00	Bolniška podpora.
		Joseph J. Pesel	1.00	Revisija.
		Anna Muchvich	1.00	Revisija.
		Franciška Tomšič	2.00	Pristopnilna.
		Joseph Snajder	20.00	Bolniška podpora.
			500.00	Smrtinja A. Snajder.
Društvo sv. Anozjija, Stev. 12	4.52			
Društvo sv. Trojstvo, Stev. 13	62.49			
Društvo sv. Obitelj, Stev. 14	160.50	Marijan Markanjevič	1.00	Revisija.
		Društvo sv. Obitelj	1.00	Pristopnilna.
		Frank Crnkovich	22.00	Bolniška podpora.
		Mike Matijevich	29.00	Bolniška podpora.
		Paul Stimac	22.00	Bolniška podpora.
Društvo sv. C. in M., Stev. 17	39.39	Steve Rozich	18.67	Bolniška podpora.
		Društvo sv. Cirila in Metoda	1.00	Pristopnilna.
Društvo sv. S. M., Stev. 18	26.72	Andre Germ	21.00	Bolniška podpora.
Društvo sv. Barbare, Stev. 19	211.77	John Shutte	12.00	Bolniška podpora.
Društvo sv. Petra, Stev. 20	151.53	John Logar	26.00	Bolniška podpora.
		Frank Lenčić	1.00	Revisija.
Društvo sv. Štefana, Stev. 21	118.14	Društvo sv. Petra	1.00	Pristopnilna.
		Marija Ostermauer	100.00	Pogreb str. J. Osterman.
		Frank Pajnich	26.00	Bolniška podpora.
Društvo sv. Jeronima, Stev. 22	155.55	Frank Vranich	5.00	Bolniška podpora.
		John Jurajevich	20.00	Bolniška podpora.
Društvo P. Z. S. F., Stev. 23	131.17	Frank Blondich	24.00	Bolniška podpora.
		Jakob Mušič	23.34	Bolniška podpora.
		Math. Spraejer	27.00	Bolniška podpora.
		John Kambich	60.00	Bolniška podpora.
Društvo sv. Petra i P. St. 24	282.53	Alojz Stopar	14.00	Bolniška podpora.
		Tom Sporeč	20.00	Bolniška podpora.
		John Bozman	24.00	Bolniška podpora.
		Lotte Blondich	24.00	Bolniška podpora.
		Mike Perščin	4.00	Bolniška podpora.
		Luba Bukovac	25.00	Bolniška podpora.
		John Muhar	1.00	Revisija.
		Mike Majetich	1.00	Revisija.
		Mike Stimac	1.00	Revisija.
Društvo sv. Petra in Pavla	53.26	Društvo sv. Petra in Pavla	3.00	Pristopnilna.
			\$338.35	
		Skupaj	\$2973.26	

ANTON GESHEL, tajnik.

IZ GLAVNEGA URADA SLOVENSKO HRVATS

Nemci sedaj in v času Julija Cezarja.

TRDITEV ARIOVISTA, DA JE NJEGOVA INVAZIJA V GALIJO LE ČIN SAMOBRAMBE, ZVENI POPOLNOMA MODERNO IN GERMANSKI. - NAJTI JE NADALJNE PARALELE PRELOMLJENE BESEDE, AROGANCE, OKRUTOSTI IN DRUGIH LEPIH STVARI.

Iz stare zgodovine je razvidno, da je današnji Tevtton presečljivo sličen Tevttonu iz prejšnjih stoletij. Julij Cesar ga je poznal, imel opravka z njim, ga opisal in tudi "sfiksal". Tevtton "Lusitanije" in sorodnih grozot. Tevtton krizanje in poahljene Belgije, zračnih nočnih napadov na neutrjena mesta, Tevtton bombardiranih botnic in torpediranih hpsitalnih ladij se razlikuje od svojega kosmatega prednika le v večji vedi in zmognosti uganjanja takih grozot.

Ze dolgo pred časom Cezarja in še dolgo potem je bil Tevtton groza in mora ostale Evropo kot je sedaj za civilizacijo svet. Boji se in sovražni radi ravno istih lastnosti, ki jih kaže v tej svoji največji pobesnosnosti. Prekorčiti Ren ter ostati tam je bila njegova želja, katero je gojil skozi stoletja. V presledi ih ga je tudi prekorčil ter pregazil Italijo, Španijo, Grško in celo severno Afriko. Za boj pa je vedno puščal črni sled opustošenja, razvalin in smrti, kar se dogaja tudi danes.

Dvomljivo je, če je to plene v kakih drugih stvari bolj znacilno kot v ustranjanju pri starodavnih potezah značaja. Pred dvemi tisoč leti je pisal Cezar glede Svebov, nekega germanskega rodu:

— S svojega narodnega stališča smatrajo za krepost umičevati največje mogoče ozemlje izven svojih lastnih meja; mislijo, da se s tem označuje veliko število držav, ki se ne morejo upirati njih sil. Vendar tega se poroča, da je nekako 600 milij zemelje v sosedstvimi Svetov opustošeni.

Nek nemški vojni poročevalci je pisal pred par meseci v nemškem članku, objavljenem v "Berliner Lükken-Anzeiger":

— Tekom teh zadnjih tednov smo velike kose francoskega ozemlja izpremenili v mrtvo deželo. Varirajo glede širokosti od desetih do petnajstih kilometrov ter se raztezojo po vsem naših novih pozicijah, predstavljajoči stražno barijeru razdeljanja za vsakega sovražnika, ki je dosti pogumen, da prične prodrijeti proti našim posojankam. Nobene vasi ali farme niso pustili Nemci, nobene ceste niso pustili cele in nobenih tračnic ali nasipov niso obdržali za nadaljnji obstoj. Kjer so bili nekoc gozdovi, je videti sedaj vrste štorov. Vrele so pognali v zrak, zice, kable in cevi umiči. Na fronti pred našo pozicijo teče, nalink velikansku pasu, kraljestvo smrti.

Nek drugi poročevalci pišejo:

— Nikakih štirih stevca se ni pustilo sovražniku, da se nastani v njih: vse se je porušilo in pošalo. Vasi so izpremenili v kure smeti ter položili cerkve in cerkvence stolpe v razvalinah preko cest.

Svebi so bili manj srečni ter bolj ovirani in omejevanji v njih potjetih. Takrat ni bilo še nikakih cerkv, nobene katedrale v Rheins, St. Quentin, nikakih spomenikov, svetniški ali knjižnice, ki bi bile bliže kot v Rimu. Pozneje pa je spustil Alarih čedo svojih Gotov proti temu mestu in veselje teh Gotov je moralno bilo približno prav takovo veliko kot je ono njih potomev v francoskih in belgijskih mestih, seveda z dodatno rafiniranostjo napredovanje "kulture".

Bil je nemški vojvod, po imenu Ariovist, ki si je nakopal na glavo spor z Julijem Cezarjem. Zgodilo se je to "nekje v Galiji", najbrž tam, kjer se nahaja sedaj Alzacija. Ariovista in njegove vojnike so naprosili Galeci, naj jim pomaga pri uravnavi nekega spora med posameznimi galskimi državami. On je privedel s seboj petnajsto mož, predstrela. Tako je načel na to prihranil preko Rena 120 tisoč Tevttonov in Galci, ki so se že kesali, tepleni, oropani in trpičeni od germanskih tiranov, so se obrnili na Cezarja za pomoč. Veliko galških držav je bilo zvezanih z Riom ter je vsled tega zasluzilo varstvo in imelo pravico do njega. Cezar je sklenil izgnati nemškega kneza, "ki se je strašno napihljal ter postal tako aragonant, da je bil nezmožen." Ali je tevtonška aragonanca manj nezmožna danes in ali je manj značilna za to plene?

Cezar je poslal sle k Ariovistu, zahtevajoč razgovor. Nemec je odvrnil, "da bi sam poiskal Cezarja, če bi ga potreboval. Če pa ima Cezar kaj posla z njim, naj pride." — Cezar je šel.

Ko je izvedel Ariovist za bližanje rimskih legij, je hitro izpremenil svoje naziranje. Izjavil je, da bi mu bila konferenca tudi povoljna. Poslal ju je Cezar se, a zahteval, da ne sme privesti Cezar s seboj na sestanek nikake rimske infanterije, da ga sune spremljati le kavalerija. Kavalerija Cezarja pa je bila sestavljena iz galskih veznikov, katerim je Cezar le omemeno zaupal. Dusiravno je moralno potreši še dvajset stoletij predno so Nemci pokazali svoje spoštovanje do "kosen papirja", to je do svetih obligacij, se je moral rimske vojskovođa gotovo že takrat zavedati posebnosti nemškega moralnega standarda. Razorozil je del svoje galske kavalerije ter na domestil Galec z vojaki svoje zveste desete legije.

Rimski poveljnik se je sestal z nemškim knezem. Cezar opisuje ta sestanek na naslednji način:

— Ariovist je malo dgovoril na zahteve Cezarja, a se zelo baha s svojimi lastnimi zaslugami. Izjavil je, da je preosredil Ren, ne iz svojega lastnega nagiba, temveč na prošnjo Galeev; da ni napolnil Galec vojne, temveč da so mu jo Galeci. Glede množine Tevttonov, ki jih je privedel iz Nemčije v Galijo, je rekel, da je bilo to za obrambo, ne pa za napad na deželo. — Ali ne zveni to čisto domače? Vojna mu je bila usiljena!

Nadalje če bi hotel Cezar odpotovati ter ga pustiti v posesti cele Galije, se ga bo za to nagradilo in katerokoli vojno naj bi potreboval rimskega poveljnika, bi jo lahko vojeval brez napora ali nevarnosti zanj. — Poskus korupe je bila stara tevtonska politika, ki je postala tradicionalna in ki predstavlja glavno potezo nemške diplomacije. To umetnost je razvil Bismarck do najvišje populnosti in v sedanji vojni je Nemčija visoko plačevala za necast, ki bi ji bila lahko v korist.

Na Cezarja pa niso prav nič uplivale ponudbe Ariovista. Tako konferenca so ga obvestili, da se bližajo nemški jezdeci in da so že metali kamenje in puščice na rimske vojake, dasiravno se je celo v onem davnem času smatralo premirja za sveto ter so ga redko kršili kaki drugi barbarji kot ravno Germani. Rimski poveljnik je vsled tega hitro prekinil konferenco ter se umanil s svojimi možimi.

Dva dni pozneje je postal Ariovist nadaljnje sle s prošnjo za drugo konferenco z njim ali s kakim pooblaščenecem, da se res še nepopravnoma vprašanja. Cezar ni hotel iti sam, temveč poslal dva zastopnika. Germani so se jih tako polasti, jih javno zasramovali ter vkljenili v spone. Cezar je nato vprizoril napad. Nemci so bili popolnoma porazeni ter potisnjeni k Renu, nekako petdeset milij vstran, kjer se je le maloštevilnim posrečilo priti preko reke. Pri sledovjanju je dobil Cezar nazaj svoje odpolance, ki so le za las ušli smrti. Trikrat so že Nemci vrgli kocke, ali naj se ju živa sežge ali ju pa prihrani za kako boljšo priliko.

Tako najdeme v primitivnem Tevttonu znake in lastnosti, ki so združile prestrašen in ogoren svet proti njemu v sedanji vojni. Če se je potem izpremenil v katerikoli bistveni posameznosti ter se razlikuje od "plavolase beštje", ki je hodila naokrog v kožah divjih živali, ni take razlike opaziti. To pa je narod, proti kateremu se borimo sedaj. Mogoče je ugodno in hvalevredno izjavljati, da se borimo le proti vojaški avtokraciji, proti kajzerju, Tirpitzom, Bisingsom in Hindenburgom in drugim beštjam in da ljubimo nemški narod. Imeli bi pravico veseliti se vsaj tega malega zadovoljstva, če bi meli le najmanjši dokaz, da ni našla le ena okvirovost te vojne poleg odobrenja tega naroda v celoti.

Povesti o špijonih.

HENRY H. WARD, — AMERIŠKI ŠPIJON V ŠPANSKI VOJNI.

Ameriška bojna ladja "Maine" je bila pogdana v zrak v Havanna pristanišču dne 15. januara 1898. Cela naša dežela je zahtevala vojno s Španijo. Vsakdo je vedel, da se bodo sovražnosti kmalu povečale. Velikansko zanimanje se naenkrat osredotočilo na gibanja različnih Španskih brodov, kajti znano je bilo, da se bo kmalu pridelo posiljati bojne ladje in transportne žadte, ki jih lastnik odplove iz Španije v cubanske vode. Veliko je bilo dvisne od tega, da je vedela naša vlada vse glede gibanj teh brodov.

Tedaj pa je bilo, ko je Henry Heber Ward mornarice Združenih držav, — še vedno praporščak ter komaj dvajset let star, — zasnoval predzrno premeten špijonski načrt. Mornarski departement je sprejel njegovo ponudbo in tako je bil Ward zopet od leta.

Angleški konzul je uvidel, da ima mož prav s vojega stališča. To so storili tudi Španci, — dasiravno obotavljajo se in počasi. Preostajalo ni nicensar drugega kot odpuštit, da je Ward odseten na temi vrstami je kitajska teleskopna ribica najsiščajnejše pojavljana.

Par dne pozneje se je pojavil Španec zopet v Washingtonu ter se oglasil k službi. Oficijelno so objavili v mornarskem departmaju, da je bil Ward odseten na "inspekciji svetilnikov".

Za velike usluge, katere je storil domovini, je bil Ward par mesecov pozneje povrašan na stopnjo senior poročnika — ter je bil vsled tega najslajši mož v naši mornarici, ki je zavzemal tako mesto.

Iz Rusije.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

kajti vlada je pripravljena vedno umikati se pred nemškim prodrajanjem in s tem upirati se in slabiti sovražno silo.

Vsek železniški voz na transibirski železnični smeri proti Uralu je porabil za prazenje Peštrograda, Putilova muncijische tovarne in smodnišnje v Schlesburgu blizu Peštrograda, kjer je bilo zapostenih do 40 tisoč delavcev, so premestili v Omsk in Tobsks.

Sporočilo se je postalo agentu v Liverpoolu, ki je takoj poslal v Washington brzjavko z naslednjim vsebino:

— Tri bojne ladje in pet torpednih čolnov je odphulo iz Cade.

Vnaprej domenjeni tajni znaki so bili kaj priprosti, kajti za vsako pristanišče je bilo določeno posebno ime, tako naprimer za Cadiz in Jones.

Bogati Anglež zelo jahto, ki se tako zelo zanimal za gibanja Španških bojnih ladij in ki je posljal vedno svoje srečne brzjavke v Liverpool, je povrzočal veliko veselosti v različnih Španskih pristaniščih. Njegov angleški potni list je bil izpričevalo njegove nedolžnosti. V tem je potrejalo Španec tudi njegovo priprosto obnašanje. Sčasom pa je španška Taja služba pričela razmisljati o tem, da bi ga stavila na opazovanje, a mladi Anglež je medtem že odplul v smeri proti Zapadni Indiji.

V nekem zapadno-indijskem pristanišču, ki je bilo pod Špansko vlado, se je ustavila jahta, da vzame premog na krov. Krajevne oblasti so imeli ali navodila iz Španije ali pa so postale ne drug način pozorne glede te jahte, kajti prepovali so ji zapustiti pristanišče.

Mnogi ujetniki kažejo le malo zanimanja do vojne, posebno še Avstrije, ki nimajo želje vrneti se domov. Mnogi med temi so prosili ameriški Rdeči križ zdravila za svoje tovariste in niso vedeli, da je šla tudi Amerika v vojno.

Vologda, kjer je nastanjeno tudi ameriško poslanstvo, se je iz provincejnjega mesta povzdignila v mesto s 60 tisoč prebivalci: kajti mesto je na kraju, kjer se je selil ves promet in celo morje ljudstva. Vojsko misije mnogih narodov so odpovedale iz Rumunske in so se zbrali v tem mestu ter zdaj čakajo, da so odpeljeno v Sibirijo ali Kolo, ali pa v Peštrograd.

Begunci, ki niso mogli priti do Moskve in drugih krajev na jugu, ker se nahajajo na poti cele trume odpuščenih vojakov, so se zbrali v Vologdu ter upajo, da bodo dobiti priliko, da se odpeljajo z vlačkom proti jugu, kjer je položaj zaradi hrane boljši. Tovora vlaki ne vozijo, razum, za vlado. Vsakodobno so v sestavu želodcev in na strehi zasedajo begunci. Vse železniške postaje so polne možženja in otrok, ki se bore za majhen koticelj v vozu.

V oni noči, pod kritjem teme in dežja, pa je Ward odplul, ne da bi čakal na dovoljenje pristaniščnih oblasti. Ob junterni zori so odprli njegovo odstotnost ter postali vsled tega brzjavno obvestila v vse druga zapadno-indijska pristanišča.

En ali dva dni pozneje je v bližini San Juan nek Španški kanonski čoln prehitel jahto Warda. Njega in njegovo posadko so aretirali v imenu Španškega kralja. Ward se je rotil in pritoževal na pristno angleški način turistov radi te aretacije. Stal je na krovu, ko so njegovo jahto zavlečli v pristanišče. Ves ta čas pa je dajal duško svoji ogorenosti, protestiral proti nepostavemu postopanju, a je obenem na enako dober način uporabljal svoje oči ter opazoval vse, kar se je godilo krog njega.

Predsteka tega opazovanja je bila, da je mogel poslati naši vladni načrti načrti opis tega pristanišča, ujega zavitega kanala, položaja podmorskih min in konečno tudi položaj in obseg baterij.

V trenutku, ko je stavil Ward svojo nogu na kopno, je pustil poklicati angleškega konzula. Temu pospolnomu jedolžnemu javnemu zastopniku je vredil svoje potne listine ter razjarjeno objavil: — Jaz sem angleški podanik, ki križarim v teh vodah na svoji last-

godbi, potom katere se je odplošil Japonsko proti trgovini s celim svetom.

Odkod prihajajo zlate ribe

Prirejanje zlatih ribic ali drugih pestrobarevnih vrst, ki preživljajo svoja življenja s tem, da plavajo po majhnih kroglih iz stekla, bi se zelo človeku najlažje način življenja, vendar pa so nekateri vrste zelo redke in visoke v cenih. Prav tako vsled tega veliko pozornosti. Največ povračevanja vlada po onih iz izboljšenimi.

Med temi vrstami je kitajska teleskopna ribica najsiščajnejše pojavljana.

Prvih 1000.00 X-ZARKOV SE RABI ZA PREISKAVO IN ZDRAVLJENJE AKO STE BOLNI.

Posebno naznanilo.

Doktor Cowdrick, načrtki Specialista, je primeten s mero v Cleveland. Vsi svetovi so zavedeni, da je zdravljeno bolno mesto. Trdno bo nadaljeval tudi nemški zdravljenci, kakor ga je uporabljal v načrtkih kliničar. Polna lega ne radiča niti na nasvetu in predloži vsele vrednosti. Vseeno je, da je tako Vas je zdravljeno, ali kako dolgo sta še bolni: pridite k temu ročkemu Specialista in poimeti mero.

Ali imate

Boleline v Bolodan,

ali imate katar,

Boleline na ledvici,

ali v zdrobljavi,

na jetrah! Revmatizem,

glavobol, srčni

prirjet! Motete uti,

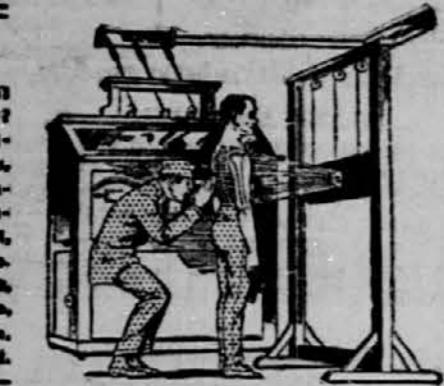
boleline in težave!

Strebet, nervoznost,

omemoglost, katar,

zadaj, slaba pijica,

svetne bolezni itd.

Vaša priložnost.

Sedaj imate prilogo, da preizkusite vsele vrednosti. Doktor Cowdrick je vsele vrednosti, ki jih je uporabljal v načrtkih kliničar. Njegova mera je vsele vrednosti, ki jih je uporabljal v načrtkih kliničar. Njegova mera je vsele vrednosti, ki jih je uporabljal v načrtki

SLOV. DELAVSKA

PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta
1906.Inkorporirana 22. aprila 1909
v državi Penn.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URADNIK:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1068 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.
 Podpredsednik: JOSIP ZORKA, R. F. D. 2, Box 112, West Newton, Pa.
 Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
 1. Pom. tajnik: FRANK PAVELOVIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
 2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRICIL, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
 Blagajnik: JOSIP ŽELE, 630 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 Blagajnik: ANTON HOCEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport,
Ohio.

NADZORNÍ ODROR:

Predsednik nadzorního odbora: JOSIP PETEREL, Box 95, Wilcock, Pa.
 1. nadzorník: NIKOLAJ POVSÉ, 1 Grab St., Numery Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
 2. nadzorník: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODROR:

Predsednik porotního odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kan.
 1. porotník: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. 2, Box 130, Fort Smith, Ark.
 2. porotník: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki, so utjudno prošen, pošljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošije edino potom Poštini, Expressini, ali Banki denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznicu naj se naslovujejo: Blaž Novak, Conemaugh Deposit Bank, Conemaugh, Pa. In tako naslovilje posiljajo z mesecnim poročilom na naslov glavnega tajnika.

V slednjem, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kake pomankljivosti, naj se nemudoma naznajajo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnjem popravi.

NAZNANILO

članom društva S. P. D. Sv. Barbare, postaja st. 10 in članom društva Slovenski Bratje, st. 23, S. D. P. Z. se naznajajo, da poslujuja ta dva društva skupno pod št. 23 S. D. P. Z. v Coketon, W. Va.

Vse člane se prosi, da mi pošljejo certifikate od društva Sv. Barbare. Kdo je pa bil član oba društva prej, naj mi pošlje psa na certifikata. Petnajst listov se ne izdaja več.

Vse zadene tičete se društva, naj se javijo novoizvoljenemu tajniku Frank Kocian-u, Box 86, Coketon, W. Va.

Na sejo prihajajoce o pravem času in imejte vedno potreben drob za plačevanje prispevkov. Kdo je pri volji, se lahko zavaruje za večjo smrtnino ali bolniški podporo. To se mora javiti na društveni seji in ne na krstijah in zasebnih stanovanjih.

Oddaljeni člani naj posiljajo redno denar za mesečne prispevke. Sedanji tajnik pravi, da ne bo zakladal nikogar.

Pri društvenih sejih bodite vsaj vstvari kakor tudi pri vseh razpravah.

Mesecni prispevki morajo biti plačani najkasneje do 20. vsakega meseca, potem se ne boste čakalo več.

Z bratskim pozdravom

Francis Žibrov.

2x — 22. 23.

Zrtev sodnije.

KRIMINALNI ROMAN.

PRIREDIL J. T.

(Nadaljevanje).

Ali je niste zatem nikdar več videli? — je vprašala Olga. — Ne, nikdar več. — Izpred mojih oči je izginila kot prikaz. Jaz sem takoj obvestil policijo, pa so bila vsa njena prizadevanja brezuspešna. — Toda zdaj upam, da jo bom dobil, tudi če jannim ne izve o njej nesesar natancenjejšega.

Prijeten pogled iz krasnih Olginih oči ga je nagradil za to tolaho.

— Vem, — je rekla, — da vas ne bom mogla nikdar nagraditi za vse, kar ste mi storili in kar mi se boste storili dobrega. — Toda zaenkrat še ne sumem govoriti o tem.

— Kaj pa potem, ko boste enkrat dosegli svoj cilj? — jo je vprašal advokat.

— Tako daleč še ne smemo misliti. — Kdo ve, ec ho kdaj prisla resnice na dan. — Nekaj groznejši bi bilo vlivati komu upanje v srebo. Dokler pa ne moje imen popolnoma čisto, ga ne morem podariti nobenemu možku.

Chancellor je bil preveč pameten, da bi ji v tem oziru ugovarjal, čeravno bi bil zelo rad izvedel, če mu vrača ljubezen.

Ko sta došla, ju je sprejel hinsik rekoč:

— Gospod Chancellor, najemnik Trent bi rad govoril z vami.

Advokat se je šel preboleč ter se zatem vrnil v mimo sobo, ki mu je služila kot pisarna.

Na stolu je sedel najemnik Sillas Trent. — Mož je bil pri petdesetih letih, bledega skoraj mrtavskega obraza, iz oči sta mu pa sijala pohep in hinavščina.

Advokat mu je ozdrvil, sedel k mizi in začel pregledovati kupljene listine. Naenkrat se je pa obrnil k njemu, pogledal ga je ostro v oči ter vprašal:

— Kdo je bila ona oseba, oblecena v sivo obleko, katero ste spremili ovojutro po umoru Franca Trinkalla na postajo v Bloxton?

To nepridakovano vprašanje je zadelo najemnika kot strila iz jasneg neba. Na kaj takega ni bil pripravljen. — Prisel je bil samo vsled tega, da bi poskušal pregoriti Chancellorja k obnovitvi načinjenih pogodb.

To presenečenje pa ni dolgo casa trajalo. Njegova lisičja narav mu je kmalu prišla na pomoč.

— Sveti Bog, gospod doktor — je rekla ter hlinil začudenje — v prvem trenutku sploh nisem vedel, koga mislite. — Mlada ženska je bila moja nečakinja — Tisto jutro se je odpeljala v službo v London.

— Kako se piše vaša nečakinja in kje stani? — je vprašal Chancellor strogo ter začel pisati.

— Piše se Mary Ana Smith — je odvrnil Trent — in se prijel zao brito brado. — Naslov sem počabil, toda moja žena bo prav de pro vedela.

Chancellor je izčez ugasel petro na mizo.

— Torej bojete tudi mene včer za nos? — je vzkliknil jezno.

Če ste to slab gospodar kot znate lagati, mi ēdo, če vas je bil gospod Mowbray vprašal. — Ona mlada ženska mi niti včer nečakinja niti

vaša služabnica. — Predno ste jo prepeljali v Bloxton, je niste še nikdar videli. — To je dokazano.

— Če vso tako dobro veste — ga je prekinil Trent — zakaj me torej vprašujete?

— Ker vam hočem dati možnost da preživite svoje dneve doma ob gorki peči namesto v jeti, katero ste v polni meri zasluzili — se je glasil oster odgovor. — Vi ste osebi, ki je umorila Franca Trinkalla, pomagali k begu. — To je kaznivo dejanje.

— Če ga je ta ženska umorila, zakaj bi potem mene obesili? — je vprašal Trent z zaničljivim glasom.

— Nesramne! — je zakričal Chancellor in planil k kviku. — Ako izrečete v tej hiši se eno besedo, v kateri je izrazen dvon gledje Mowbrayev nedolžnosti, vas bom dal takoj zapreti kot sokrivca pri Trinkallovu umoru. — Morenje ste pomagali k begu, ko se je pa vršila sodnijska obravnava ste pa molčali. — Če bi vi rekli eno samo besedo, bi gospod Mowbray lahko še danes živel.

Trent je smrtno prebledel. — Obtožba ga je tako presenetila, da je stal kakor omamjen.

Molče je strelil predse ter trepetal po vsem telesu.

— Človek, ali vas čisto nič ne peče vest? — je vprašal advokat resno. — Seveda, zdaj je prepozna, da bi popravili greh, katerega ste storili s svojim molkom. — Vi ste krivi, edinoma vi, da je bil John Mowbray obeseni. Sami veste, kakšna kazen vas žaka. — Iz pasti se edino na ta način "ihko izmazete, da poveste, kako se je vse zgodilo, oziroma na kak način ste bili vi udeleženi pri zločinu.

Trent je smrtno prebledel. — Obtožba ga je tako presenetila, da je stal kakor omamjen.

Molče je strelil predse ter trepetal po vsem telesu.

— Človek, ali vas čisto nič ne peče vest? — je vprašal.

— Kot zagovornik Johna Mowbraya in kot zastopnik njegove gospodične sestre vam svečano objavljujem, da se vam ne bo nujesar zgodilo, aks vse poveste in priznate.

Trent je nekaj časa pomicjal, potem pa izpogovoril:

— Dobro, bom.

Sedite — je odvrali advokat ter vzel v roko papir in pero.

Trent je sedel poleg njega ter pričel govoriti:

— Zlaj vam bom pa povedal vse, kar vem. — Pred vsemogočnim Bogom pa izjavljam, da onega jutra, ko sem spremjal žensko na postajo, nisem popolnoma niti slutil, da je ta ženska v zvezi z umorom. — Vse to sem žele pozneje izvedel.

Docim je to govoril, je Chancellor pisal, pri tem mu je pa vsak trenutek pogled globoko v oči.

— O umoru — je nadaljeval Trent, — sem izvedel šele pozneje. Jaz sem se vracal s svojim vozom iz Avonbridge. — V bližini mosta me je srčala ona ženska ter me vprašala, če se lahko odpelje iz Avonbridge v London.

— Kaj ste ji odgovorili?

— Rekel sem ji, da odpelja ob poltreh zjutraj iz Bloxtona vlak porti Londonu. — Zatem mi je dala cekin ter me prosila, če smo prišli. — Medpotoma mi je povedala, da ima v Londonu službo ter da je prišla v Manningford obiskati svoje znance in prijatelje, ker ter da pa ni našla doma.

— O čem ste se že pogovarjala?

— Medpotoma sva le malo govorila. — Ona je bila izvanredno molčeca, jaz pa tudi kako veste, nisem posebno veliko klepetulja. — V zadnjem trenutku sva prišla na postajo, in ona se je odpeljala. — Pozneje, po umoru, so bili policisti pri meni. Vpraševali so me o vseh možogih stvareh, in jaz sem odgovarjal kot sem vedel in znal. O ženski pa nisem povedal nobene besede zato, ker se mi je zdeli ta doodek preveč brezpomemben, da bi ga spravljal v zvez z umorom.

Sele tedaj, ko sem slišal o zapestnicu, sem se spomnil namjo. — Tedaj je bilo že prepozno. — Molčal sem zastran svoje lastne varnosti.

— Ali bi to žensko spoznali, če bi jo se enkrat videli? — je vprašal advokat.

— Ne vem. — Ne vratjem, ker je imela preko obrazu temna pajučolan. — Toda po glasu bi jo pa takoj spoznal. — Joy in njegova ženska sta se motila, ko sta rekla, da sta spoznala gospoda Johna Mowbraya po njegovem plasenu. — Videla nista nujesar drugega kot plasen omenjene ženske. Seveda, motila sta se laško, ker je bilo nad reko precej megle, veravno je bila drugače mesečna noč.

Ko je advokat vse to napisal, je reklo Trentu, naj se podpiše. Kot urica se je podpisal hinsik.

— Kako je pa zdaj s pristavo? — je vprašal Trent ter pričel za klobuk.

— Kako mislite?

— Ali lahko ostaneš na njej?

— Pogodbe ne bomo obnovili — je odvrali Chancellor. — Kot najemnik pa lahko ostaneš in sicer le toliko časa, dokler boste vse stvari v redu opravljali.

— Proklet! — je zamršil Trent — Ko je zapuščal sobo, — Na tak način bom moral štetiti veliko denarja.

Takoj zatem, ko je odšel, je stopila v sobo Olga.

— Ali se kaj izvedel od nje?

(Dalje prihodnjih.)

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Avto nemško-angl. tolmač vesan = \$0.50

Utrti računar (nemško-angl.) vesan = \$0.50

Poljedelstvo = \$0.50

Sadjeva v pogovor = \$0.25

Schlimpfov nemško-slov. slovar = \$1.25

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Hipnotizem = \$0.25

Doli z orojem = \$0.25

Dve foliograji: "Carlijeva Sculter" in "Trije Ženini" = \$0.25

Medija 2 zvezka = \$0.25

Pod Robom SL. Večernice = \$0.25

Postrežje bolnikom = \$0.25

Socijalna demokracija = \$0.25

Trtača in tričoreja = \$0.25

Učna živopisna = \$0.25

Veliki slovensko-anglški tolmač = \$2.00